

GABROVŠEK TOŽI 'ENAKOPRAVNOST' ZA \$200,000!

Kakor poroča včerajšnji "Daily Legal News," je Franc Gabrovšek, kaplan pri fari sv. Vida, nastopil proti Ameriški Jugoslovanski Tiskovni Družbi, oziroma "Enakopravnosti" s tožbo za \$200,000, katero je vložil na okrajni sodnji odvetnik John A. Verhunce.

Ker nam besedilo tožbe še ni bilo dostavljeno, nam podrobnosti iste niso znane, toda kot razvidno iz poročila, katerega je objavila včeraj pod debelim naslovom na prvi strani "Ameriška Domovina," se tožba nanaša na serijo člankov, katere je spisal SANSov tajnik Mirko G. Kuhel, in ki so bili pred nekaj meseci priobčeni v "Enakopravnosti," "Prosveti" in "Proletarcu."

V dotični seriji se je razmotrivala vloga, katero je igral Gabrovšek v poslovanju in finančnih zadevah Zadružne zveze v Sloveniji v dobi pred izbruhom svetovne vojne.

Iz poročila "Ameriške Domovine" je dalje razvidno, da ima tožba proti "Enakopravnosti" služiti kot nekakšen "poizkusni kunec," kajti namignjeno je, da bosta pozneje (očividno, ako bi tožba proti "Enakopravnosti" uspela), tožena radi "obrekovanja" tudi lista "Prosveta" in "Proletarec."

Jasno je, da je ta zadeva, ki je bila doslej omejena na ožji krog slovenskega življa v Ameriki, postala predmet interesa v splošni ameriški javnosti.

Prav tako jasno je seveda, da je tožba, ki je tehnično naperjena proti listu "Enakopravnosti," dejansko začetek splošne ofenzive proti vsem naprednim slovenskim ustanovam v Zedinjenih državah.

Mirko G. Kuhel, ki je spisal članke, na katerih bazira Gabrovškova tožba, je mož poštenjak in odličen narodni delavec, ki je kot tajnik SANSa izvršil ogromno delo za miselno zbujenje slovenskega naseljenstva v Zedinjenih državah v dobi, ko je naš narod v domovini bil svojo herojsko borbo proti zločinskim hordam nemških nacistov in laških fašistov. Mi vemo, da ni pisal ničesar, s čemur bi komurkoli namerno jemal pošteno ime, in v veri v nepristranost ameriške justice, smo prepričani, da se bo to moglo tudi dokazati, kadar bo prišel čas za to.

Napredni slovenski živelj v Ameriki se mora iz tega slučaja učiti večje složnosti kot kdaj prej, strniti svoje vrste in neumorno in neustrašno nadaljevati s svojim delom za pravico in resnico!

Senat sprejel drastično proti-unijsko predlogo

Predloga sprejeta z 68 glasovi proti 24 navzlic opozorilom, da jo utegne predsednik Truman vetirati

WASHINGTON, 13. maja—Senatna zbornica je danes z 68 glasovi proti 24 odobrila republikanski zakonski načrt za drastično omejitev moči delavskih unij, akoravno je bilo namignjeno, da ga predsednik Truman utegne vetirati.

Večina, katero je predloga do-
bila, znaša šest glasov več kot
dve tretjini, ki bi jih nasprotniki
predlaganega zakona potrebovali,
ako bi hoteli preprečiti njegovo
uveljavljanje v slučaju, da bi
Truman uporabil veto.

**Tudi 21 demokratov
glasovalo za predlogo**

Za predlogo je glasovalo 47 republikancev in 21 demokratov, opozicijo pri zaključnem glasovanju pa je tvorilo 21 demokratov in trije republikanci, namreč senatorji Langer iz North Dakote, Morse iz Oregona in Mayone iz Nevade.

Za proti-unijsko predlogo sta glasovala oba republikanska senatorja iz Ohio, Taft in Bricker.

Predno se je vršilo glasovanje, je bil stavljen nadomestilni predlog znatno milejšega značaja, za katerega je govoril senator Barkley, vodja demokratske skupine v senatu, toda bil je poražen s 73 glasovi proti 19.

**Poglavitne določbe
senatne predloge**

Proti-unijska predloga, katero je osvojil senat, je nekoliko manj drastična od one, ki je bila že sprejeta v poslanski zbornici, toda navzlic temu vsebuje določbe, po katerih bi se prepovedalo zaprtje delavnice, medunjske ali jurisdikcijske stavke

Predlog Rusije za neodvisno Palestino poražen

Zedinjene države in Anglija izvojevale zmago pri Z. N.

LAKE SUCCESS, N. Y., 13. maja. — Politični odbor organizacije Združenih narodov je navzlic grožnji Arabcev, da bodo napustili skupščino ZN., porazil predlog Sovjetske zveze za popolno neodvisnost Svete dežele.

Predlog Rusije je poražen s 26 proti 15 glasovom. Poleg pet arabskih držav so sovjetski predlog podprli Afganistan, Belorusija, Čehoslovaška, Indija, Iran, Poljska, Turška, Ukrajina in Jugoslavija. Blok proti predlogu sta vodila Anglija in Zedinjene države.

Odbor je porazil tudi predlog Poljske, ki se od predloga Rusije razlikuje le v toliko, da so izpuščene pri vprašanju neodvisnosti le besedi "brez odlaganja".

Predstavnik arabskih držav El Khoury je izjavil časnikarjem, da bodo arabske države zavzele politiko "nesodelovanja" in da utegnejo celo zapustiti skupščino Združenih narodov, če se bodo diskuzije nadaljevale v sedanji smeri.

PRI PRIČANJU PRIZNAL, DA JE IZVRŠIL UMOR

LEEDS, Anglija, 13. maja. — Dennis Wood je ob priliki pričanja v obrambo nekega moža, ki je bil obtožen, da je umoril Mrs. Eric C. Briggs, priznal, da je on a ne obtoženi izvršil umor. Wood je povedal, da je poleg Mrs. Briggs težko ranil in tepel tudi ostale ženske.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Dva delegata iz Slovenije na konvenciji SANSa

SANS je bil obveščen, da sta imenovana za zastopnika iz Slovenije za SANSovo konvencijo dr. Jože Lampret in Matija Bor, (dr. Vladimir Pavšič).

Prvi je poznani partizanski duhovnik in član slovenskega parlamenta, drugi pa je bivši aktivni partizanski bорец in sodobni pesnik in pisatelj.

(S.A.N.S.)

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. George Rupena na 985 E. 185 St. so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin sinčka-prvorojenca. Mati in dete se počutita dobro in se nahajata v Glenville bolnišnici. Tako sta Mr. in Mrs. Joseph Rupena postala stari oče in stara mati. Cestitamo!

Na prijetne počitnice

V krasno prosto naravo in na ribolov sta se podala Mr. Frank Milavec iz 18911 Monterey Ave. in Mr. Alvin Williams iz 18307 Landseer Rd. Podala sta se v Tinagani, Ontario, Kanada, kjer bosta ostala par tednov. Želimo jima obilo zabave in razvedrila na počitnicah ter srečen povratek!

Vrnite vstopnice

Prosi se vse one, ki še imajo vstopnice od zadnje prireditve Mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd., da jih takoj vrnejo novi tajnici Mrs. Vidrih na 15718 Grovewood Ave. — Poznani pogrebnik Mr. Joseph Zele je pri zboru daroval \$15 v prid blagajne, za kar se mu od bor iskreno zahvaljuje.

Domače vesti

Tesarji dobili 12½ centa poviška

Nevarnost stavke tesarjev je včeraj bila odvrnjena z dosego sporazuma o novi mezdni lestvici za \$2.12½ na uro, kar pomeni zvišanje plače za 12 in pol centa.

Sporazum je bil dosežen v pogajanjih, ki so jih vodili predstavniki okrajnega sveta tesarjev Ameriške delavske federacije s predstavniki treh grup delodajalcev.

31. obletnica poroke

Jutri bosta obče poznana in na društvenem polju aktivna Mr. in Mrs. Erasmus Gorshe iz 1116 E. 72 St. obhajala 31. obletnico svoje poroke. Prijatelji in znanci jima izrekajo najlepše čestitke ter jima želijo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Poziv zapadnim Slovincem

Opozarja se vse tiste, ki so se vpisali kot tudi one, ki želijo pristopiti k novemu pevskega društva, da pridejo prav gotovo na prve poizkusne pevske vaje v soboto 17. maja, točno ob sedmih zvečer v Domu zapadnih Slovincov na 6818 Denison Ave. Pevovodja bo Mr. Frank Vauter. Prosi se vse, da so točno na mestu.

Nova sladkorna znamka veljavna 1. jun.

Včeraj je bilo uradno naznanjeno, da bo s 1. junijem postala veljavna racijska znamka za 10 funtov sladkorja, ki bi drugače postala polnomočna šele 1. julija. Ker se zaloge sladkorja hitreje večajo kot se je pričakovalo, je možno, da bo delitev istega na odmerke ukinjena pred 31. oktobrom, kot je bilo prvotno določeno.

ITALIJANSKI PREMIER DE GASPERI POLOŽIL OSTAVKO

Baje se bo poskušalo ustvariti novo vlado brez komunistov in z vključanjem neo-fašističnih predstavnikov

RIM, 13. maja—Italijanski premier Alcide de Gasperi je danes položil ostavko in s tem povzročil dolgo pričakovano krizo vlade.

Ostavka je sledila po večmesnih trenjih med njegovo stranko krščanskih demokratov in komunistične in socialistične stranke z druge strani.

Mnogi opazovalci sodijo, da bo de Gasperiju poverjen mandat za sestavo nove vlade. Začasni predsednik Enrico de Nicola ni podal nobenih izjav glede poteka dogodkov v bodočnosti.

Vlada brez komunistov je glavno vprašanje

Glavno vprašanje je, če bo de Gasperi ali pa kdo drugi, poskušal sestaviti novo vlado, iz katere bi bili izključeni predstavniki mogočne komunistične in socialistične stranke. V tem slučaju opazovalci sodijo, da bodo v vlado vključeni predstavniki neo-fašistične stranke "quadrilunquistov".

De Gasperi ni dal nobenega jasnega odgovora na vprašanje, če bo po vzgledu na Francijo naklonjen vladi, iz katere bi bili izobčeni komunisti. "Nisem prerok," je rekel de Gasperi, "moji napor niso bili usmerjeni k temu cilju." V radio sporočilu italijanski javnosti je de Gasperi danes zvečer apeliral na ljudstvo, da podpre italijansko ekonomijo. De Gasperijeva vlada je bila šesta vlada, ki je bila ustanovljena po osvoboditvi Rima v juniju mesecu leta 1943.

Schacht obsojen na 8 let zapor

STUTTGART, 13. maja—Nemška sodnija za denacifikacijo je danes obsodila na osem let zapor Hjalmar Schachta, bivšega Hitlerjevega ministra financ.

Sodnija je določila, da se Schachtu vzame vpoštev dve leti, ki jih je preстал v preiskovalnem zaporu, tako da bo dejansko imel izdržati šest let.

Obenem s kaznijo zaporu so Schachtu odvzete državljanske pravice. V kolikor bo Schachtu, ki je sedaj star 70 let, dopuščalo zdravje, bo moral vršiti v zaporu neko odrejeno delo.

SEST NACISTOV OBSOJENIH NA SMRT

FRANKFURT, 13. maja — Štiri nemški moški in dve ženski so bili danes obsojeni na smrt zaradi zločinov, ki so jih vršili v koncentracijskem taborišču Muhlendorf. Na smrt obsojena je tudi dr. Erika Flocken, ki je bila obtožena, la je prisilila na tisoče mož, da so paradi-rali pred njo in med njimi izbrala tiste, katere je hotela umoriti. Smrtne obsodbe je izreklo ameriško sodišče za vojne zločine v Dachau.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 3311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

A. Slodnjak:

ETBIN KRISTAN

(Ob njegovi osemdesetletnici)

Vsaka vrstica revije, v kateri je Kristan sodeloval ne le kot urednik, temveč kot epik, dramatik in publicist je oznanjala našim izseljencem v najtemnejših dneh človeške zgodovine od leta 1937 do 1942 spoznanje delovnega ljudstva vsega sveta, ki ga je Kristan takole označil: "Stari svet je razdejan, predvojna družba je mrtva in nikdar več ne vstane. Od najširših ljudskih plasti je odvisna bodočnost človeštva."

V tem spoznanju je širil med našimi izseljenci propagando za cilje Osvobodilne fronte in za demokratično ter federativno preobrazbo Jugoslavije. V decembru 1942 je bil glavni referent Slovenskega narodnega kongresa v Clevelandu ter izvoljen za predsednika Slovenskega ameriškega narodnega sveta. Njegovo delo med osvobodilno borbo je nagradila vlada FLRJ v visokim odlikovanjem.

Kristan je pričel svojo pesniško pot s programatičnimi pesnicami v miselnosti in slogu Macharja in Aškerca... Od 1899 do 1900 je izdal 8 zvezčev pesmi, ki jih je krstil z neznanim imenom **Žarki in snežinke**. V tridih in retoričnih verzih je prikazoval osebna in socialna doživljanja, oznanjeval zmago delovnega človeka in njegovo miselno ter družbeno osvobodjenje. Kasneje je svoj verz močno ogledil in kultiviral, tako da mu zveni v epski pesnitvi Vitez Ivan (1907), v simbolični drami Kraljevanje (1910) in v zgodovinski drami Ljubislava ter v epskih pesmitvah, ki jih je priobčil v Cankarjevem glasniku, samostojno, čeprav še vedno nekoliko shematično in topo.

Tudi Kristanovo pripovedniško delo je kakor njegova poezija povezano z njegovim političnim hotenjem in včasih tudi z njegovimi dnevnimi nalogami, saj je večkrat nastalo iz nujne potrebe po primernih listkih za razna politična glasila, ki jim je bil urednik Kristan. Napisal je pa tudi več povesti, ki razodevajo s slogom in vsebino, da je reševal v njih ne le socialne, temveč tudi umetniške naloge. Med njimi sta najpomembnejši utopična povest Perčinčarjevo pomlajenje (1914) in roman iz življenja naših naseljencev: Julkina zmeta, ki je izhajal v petih letnikih Cankarjevega glasnika...

Največje pisateljske uspehe je dosegel Kristan kot dramatik in gledališki kritik. Za njegovo pojmovanje dramatike in dramatično tvornost sta značilne dve stvari. Po Henrikju Ibsenu, analitiku nagibov in strasti evropske meščanske družbe, je povzel misel, da je edina naloga dramatike slikati ljudi. Ljubezen za praktično gledališko delo, ki ga je po pravici pojmoval kot eno najmočnejših oklikovalnih sil sedanje dobe, ga je pa vodila do tega, da je kot učitelj v delavsko dramatični šoli, kot odbornik Dramatičnega društva in kot neoficiální dramaturg ljubljanskega gledališča do dobrega spoznal dramatsko tehniko in zahteve odra. O dramatikih je razpravljajal tudi v posebnih člankih in pisal za Rdeči prapor in Zarjo temeljita in obširna gledališka poročila. Prevajal je tudi Ibsenove drame in drame mnogih drugih evropskih dramatikov. Zato je v drami ustvaril svoja najboljša dela in je nedvomno poleg Ivana Cankarja naš najizrazitejši dramatik.

V prvi svoji drami Volja (1902) prikazuje Kristan zmago volje zdravega naravnega dekleta zoper voljo dekadentne in intrigantske mačehe... Ze omenjena historična tragedija Ljubislava hoče rešitev konflikta, ki je nastal v slovenski vodilni družbi-ob stiku germanskega krščanstva v podobi, ki se zdi Kristanu resničnejša, kakor je Prešernova rešitev tega problema v Krstu pri Savici. Slovenska svečenica Ljubislava se pokristjani zato, ker se zaljubi v ujetega tujca, redovnika, in ga reši, presunjena od ljubezenske strasti... V dramo Kato Vrankovič (1910) je poskusil Kristan ustvariti slovensko politično tragedijo. Ljudski politik, ki hoče zbuditi v ljudstvu voljo po svobodi in socialni pravici, se zruši, ko zve, da je njegov vzgojitelj osleparil in oropal svoje rojake. Vzgojiteljeva davna krivda ohromi Vrankoviča in odvzame vsaki njegovi besedi moralno moč in politično upravičenost, tako da klone tik pred zmago.

Simbolna drama Kraljevanje (1910) prikazuje, da je individualistično stremenje po svobodi krivično, ker je

UREDNIKOVA POŠTA

NAŠA KONFERENCA

Prihodnji petek, 16. maja se vrši letna konferenca "Progressivnih Slovencev Amerike" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Članice so sklenile, da bo letošnja konferenca bolj socialna, tako da bomo imeli manj formalnosti kakor druga leta.

Pridite vse članice ker v diskuzijah, ki jih bomo imele, je potrebno, da ste tudi ve, vse zavedne žene naše organizacije navzoče in da se dejansko udeležite diskuzij ali razmotiranj, ki jih bomo imele glede bodočnosti naše organizacije.

Me "Progressivne Slovenke" smo edina slovenska ženska organizacija, ki je ustanovljena na svobodomiselni in liberalni podlagi in me članice moramo gledati, da bo šlo naše delo naprej. Sedaj so minili tisti časi, ko je bila žena samo v kuhinji.

Današnja žena je dokazala, da lahko opravlja svoje domače delo in da se tudi lahko zanima za javno življenje. Prav prijetno je priti na naše seje in videti in slišati, kako se naše žene in dekleta zanimajo za svetovne probleme in diskuzirajo o njih. Torej na svidenje na konferenci!

* * *

Progressivne Slovenke smo prejele od Antifašistične Zene Jugoslavije prav lep album, v katerem so slike od vojne in tudi več slik o obnovi domovine.

Tajnica A. F. Z. Jugoslavije, Vanđa Novosel nam je poslala tudi lepo pismo, v katerem se zahvaljuje "Progressivnim Slovenkam" za vso pomoč, katero je naša organizacija dala Jugoslaviji.

P. S. Spodaj priobčeno pismo smo dobile Progressivne Slovenke kr. št. 2 ker se je naš krožek zavzel in kupil dovolj blaga, da se naredi ena obleka za vsako izmed 38 deklet, ki se nahajajo v državnem dekliškem zavodu v Mariboru. Poslale smo štiri velike pakete, katerih ob pisanju njih pisma še niso vseh prejele, upamo pa da jim je sedaj že vse dostavljeno. Z večjimi vsotami so nam pomagali: Macabees št. 1288 in krožek št. 2 Prog. Slovenk po \$25.00, drugi posamezniki so darovali manjše vsote. Hvala vsem!

C. S.

Tusta pismi od uprave dekliškega zavoda in od gojenk samih, oziroma njih odbora:

Maribor, dne 22 feb. 1947

Dragi tovarišice! Vam pismo naših gojenk, v katerem vam izražajo zahvalo za poslano darove.

Ravnateljstvo vam zahvalju-

začetek novega tiranstva. Vitez Ivan je strmoglavil nasilnika, pa se je zavihtel v istem trenutku na njegov prestol, ne da bi ostal zvest ljudstvu, ki mu je pomagalo do zmage. Zato se mu ljudstvo upre in ga zavrže.

Tudi drama Samosvoj (1910) upodablja isto misel v moderni obliki. Individualni znanstveni napor je brez uspešen in nesmiseln, ako ni posvečen reševanju običajnih življenjskih nalog in potreb. V drami Tovarna (1912) je Kristan plastično in ostro prikazal nasprotje med produktivnim delom in kapitalom.

Napisal je tudi več satiričnih in socialnih enodejank, troje domačega, dvoje iz ameriškega življenja.

Kljub estetskim pomislekom in življenjskemu prahu, ki je legel nanje, bi nekatere Kristanove drame zaslužile, da jih ob pesnikovi 80-letnici temeljiteje ogledamo naši dramaturgi in režiserji ter se posvetujejo s samim seboj in z drugimi večimi ljudmi, ali ne bi bilo primerno, da jih uprizaro v naših gledališčih. Nedvomno pa je, da moramo izdati brž ko mogoče v posebni knjigi izbor Kristanovega publicističnega in leposlovnega dela.

Ob 80-letnici lahko Etbin Kristan mirno in ponosno premišlja o svojem življenjskem delu. Več kakor pol stoletja se je boril med svojim ljudstvom, da bi v njem zmoglo spoznanje, da potrebuje človeštvo drugačne družbene ureditve, kakor je bila ta, kot mu jo je vsilil brezobzirni kapitalizem. Zato se ga te dni hvaležno spominja svobodna domovina.

(Slovenski poročevalec 18. 4. '47)

SANS

je uprava tega doma za pozornost, ki ste jo izkazale tem najbednejšim mladim bitjem.

Tudi naša želja je ostati z Vami v pismenih stikih, ker nas zanima življenje naših rojakov, ki žive tako daleč od svoje domovine.

Iskreno Vas pozdravljamo!
Za upravo zavoda:
Gregoretič Stana.

Maribor, dne 22. feb. 1947
Dragi tovarišice!

Gojenke drž. dekliškega doma se Vam najtopleje zahvaljujejo za naklonjenost, katero ste nam izkazale s svojimi darovi. Zelo smo veseli, da se nas spominjate in z nami čutite, čeprav ste tako oddaljene. Vsako najmanjšo stvar, ki ste nam jo poslale zelo cenimo. Ko smo prejeli paket, smo se tako pozanimali kdo nam to pošilja. Zelo smo bile vzradoščene, ko so nam naši vzgojitelji povedali, da nam to pošiljajo Slovenke iz Amerike. Od vsega, kar ste nam poslale, bo vsaka izmed nas nekaj dobila. To nam bo v veliko pomoč, kajti po štirih letih težke borbe, ko nam je okupator odzval vse, nam požgal naše domove in pomoril naše starše, smo vsega zelo potrebni. Internat, v katerem se nahajamo, nam je postal drugi dom. Naša mlada država nam nudi vse možnosti, da si iz bede pomagamo, dala nam je hrano in obleko, nudi nam zaposlitev, nudi nam vzgojo.

Pa ne samo nam dekletom iz tega zavoda, vojna je prizadela mnogo zla vsej naši domovini in vsi se sedaj trudimo, da jo postavimo zopet na noge. Največ si prizadeva naša mladina. Zgradila je novo progo v Bosni in pomagala pri gradnji porušeni mostov, cest, hiš itd. Z Novim letom pa si je nadejala nove naloge: zgraditi še daljšo progo od lanske, od Samca na Savi do Sarajeva. Vsa dela naša mladina z veseljem sprejme na svoja ramena in jih vestno in v zelo hitrem času izvrši, ker vsi želimo, da bi bila naša domovina čimprej zgrajena.

Me pa, gojenke tega zavoda, nismo še toliko doprinesle k obnovi kot ostala mladina, kajti naša prva naloga je, da zgradimo naše značajne in da utrdimo našo voljo, potem pa bomo tudi me sledile vzgledom ostale mladine. Naša želja je, da nam sporočite o delovanju Vaše mladine, še bolj pa bi bile vesele, če bi nam one same opisale njihovo življenje.

Dragi tovarišice! Se enkrat prav iskrena Vam hvala za poslano darove, katere ste gotovo z mnogim trudom nabrale.

Zelimo ostati z Vami v stikih

in kadar Vam bo čas dopuščal, nam opišite kako se počutite in kako živite tam daleč od svoje domovine.

Iskreno Vas pozdravljamo v imenu vseh gojenk

Odbor mladinskega kolektiva:
Kopač Stefka
Meserko Milena
Korenjak Pavla
Skočir Tatjana
Kolar Marija

Kulturne in društvene aktivnosti in drugi komentariji

Cleveland, O. — Sezona kulturnih priredb se v našem Clevelandu bliža h koncu. V tekoči sezoni je bilo podanih veliko kulturnih predstav: koncerti, operete, igre itd. Prav lepe in uspešne so bile tudi priredbe vseh treh podružnic SANSa. Tudi podpisani je doprinesel svoj delež pri mnogih priredbah in pomagal po svojih najboljših močeh.

Ob tej priliki naj omenim samo opereto "Grof Cigan", katero je vpriporil pevski zbor Jadran na odru Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. dne 20. aprila. Ta opereta je bila triumf vseh predstav v Collinwoodu, če ne v vseh clevelandskih predstav v tekoči sezoni. Vsi navzoči so bili zelo zadovoljni in pazljivo sledili predstavi. Dvorana je bila nabito polna. Zbor Jadran se je zadnje čase zelo pojačil. Ima pa tudi spretnega pevovodjo v osebi mladega Vladimira Malečkarja.

Po programu se je vršil ples v obeh dvoranih, tudi v veliko zadovoljstvo starih in mladih. Nič ne pretiravam, če rečem, da je Jadranova opereta prav dobro izpadla na vsej črti. Rad bi jo natančno opisal, a vzelo bi preveč prostora. Sicer pa jo je nekdo že malo opisal v listu "Enakopravnost".

Sedaj pa se trudimo, posebno skupni odbor, da bi bile vse priredbe ob priliki konvencije SANSa čim uspešnejše. Kakor je že vsem znano, se bo pričela konvencija 30. maja, to je na praznik kinčanja grobov. Prejšnji večer, dočim bo v petek zvečer podam obširen in zanimiv varietni program. V soboto, 31. maja, pa se bo vršil v auditoriju Slovenskega narodnega doma velik ples, v spodnji dvorani pa banket v priznanje Etbinu Kristanu, predsedniku Slovenskega narodnega sveta. To bo zaeno praznovanje Kristanovega 80. rojstnega dneva. Seve, vse to se prireja v priznanje Kristanovemu delu, ki ga je izvršil v teku mnogih let v korist naroda in delavstva vobče.

Z vsemi temi priredbami in pripravami za konvencijo je ogromnega dela, katerega bodo izvršile malone ene in iste osebe. Toda upamo, da bomo z združenimi močmi vse pravilno uredili in izvršili.

Ko bo pa dovršeno to veliko delo, čaka na nas pa zopet drugo veliko delo, namreč priprave za narodni dan SNPJ, ki se bo vršil v metropoli skozi tri dni, namreč ob priliki Delavskega praznika prvi ponedeljek v septembru. V ta namen je že odbranih šest različnih odborov clevelandске federacije SNPJ. O vsem tem bomo še pozneje podrobneje poročali. Torej, kakor že rečeno, za pridne brate in sestre SNPJ bo še veliko dela.

Sedaj pa na drug predmet. V svetovno znanem časopisu A. D. sem čital črno na belem, da je clevelandski nadškof Edward F. Hoban proglasil dan prvega maja za molitev — da Bog privede Rusijo zopet nazaj k Bogu. Vsi katoličani iz Clevelanda in okolice so imeli javno molitveno uro. Ves program je škof povedal društvom najsvetejšega imena. Dalje sem čital, da so v ta namen postavili velik oltar na mestnem zemljišču, takoj poleg Mestne dvorane. Glavni govornik je bil monsignor Floyd

Begin, ki je bil isti dan povišan v pomožnega škofa.

Molili so rožni venec. Torej za Rusijo so molili! Ne vem, ali so o tem obvestili Stalina, Molotova in druge brezverske vodje ruskega naroda. Stalin se jim res lahko krohota. Saj so bili bogovi v zadnji vojni ruskim boljševikom najbolj naklonjeni. Ruskim voditeljem moramo biti vsi hvaležni za zmago nad divjim in krvoločnim fašizmom in dokaj tudi jugoslovanski osvobodilni fronti, to je partizanom. Vse to je bila božja volja!

Stara logika klerikalcev je znana: V eni roki držijo križ, v drugi pa meč, sedaj pa bombo. Strašno se bojujejo komunizma in njegovega sistema, katerega danes sprejemajo po vsem svetu: v katoliški Poljski, Madžarski, v svetem Rimu samem, v Italiji, Indokini, Siciliji, Kitajski, Angliji in tako naprej. Kdo bo ustavljal prebujanje ljudstva po vsem svetu? Jih je res lahko strah! Hinavci pravijo, da bodo boljševike ustavili z molitvijo, a v srcu se gnjavijo in srdijo in bi najrajši metali atomske bombe na nje. Saj bi to tudi storili, če se ne bi bali za svojo kožo, kajti najbrže slutijo, da imajo tudi Rusi kaj podobnega, ki ubija in žge v silobranu. Toliko o tem.

V Prosveti z dne 23. aprila sem čital o izvršni in uspešni prireditvi, ki se je vršila v Chicagu v korist tednika Proletarica. Na tej prireditvi so gostovali pevci in pevke zbora Zarje iz Clevelanda in zbor Prešeren iz Chicaga. Poročilo o prireditvi pravi, da so se Zarjani izredno postavili z lepim petjem, prav tako zbor Prešeren. Poročilo tudi pravi, da je občinstvo močno presenetila majhna, pet let stara Milena Medvešek, ki je deklamirala Gregorčičevo pesem "Sam". Dekletce poznam, ko je bilo še čisto majhno in je že takrat kazalo velik talent. Ona je hčerka Milana Medveška, pomožnega urednika Prosvete, ki piše zelo dobre komentarije, katere vsi prav radi čitamo, morda tudi nekateri njegovi nasprotniki.

Anton Jankovich.

Zahvala odbora pevskega zbora na Waterloo Rd.

Cleveland, O. — Odbor pevskega zbora na Waterloo Rd. se ponovno lepo zahvaljuje bivšim članom zbora in enako Mr. Vautarju in Mrs. Vadnal za tako lepo udeležbo ob krsti pok. Mrs. Sever in Mrs. Zele. (Zahvala ne gre odboru kakor je to bilo enkrat prej sporočeno.)

Nadalje ponovno sporočamo, da ima Mladinski pevski zbor za par mesecev počitnice: Ko se bodo vaje obnovile bo to naznanjeno potom tega lista.

Na programu imamo izlet v naravo tam v avgustu. Ne pozabite poslati vaše otroke na vaje! To vas ne bo prav nič stalo, vaši otroci se pa bodo le učili lepih slovenskih pesmi in bodo nastopali pred javnostjo, kar jim bo gotovo pomagalo, da ne bodo tako nerodni kot smo starjši. Kolikokrat bi kakšna starejša moška ali pa ženska oseba rada nekaj povedala v družbi pa se ne upa, ker ji neki strah maši usta. To je zato, ker smo že v mladosti bili naučeni, da držimo jezik za zobmi in tista prva plahost nas ni več zapuščala.

Starši ameriškega pokolenja pošiljajo svoje otroke v zasebne dramske šole če le morejo, ker to stane precej denarja. Imajo tudi šole za odrasle toda nam Slovencem niso potrebne, ker imamo vse vrste dramskih in pevskih društev brezplačno na razpolago. Vredno je in koristno, da se pridružimo istim, posebno, da v ta pevski in dramski društva pošiljamo našo mladino tako, da jo vsaj nekaj časa držimo v naših krogih.

Za odbor:

M. Vidrich.

ŠKRAT

Cudna agitacija

Sodnik: "Vi in vaši tovariši ste obtoženi, da ste pozno v noč po mestu razgrajali, kričali in pobili nekaj šip. Bili ste pa č menda pijani?"

Obtožene: "O ne, gospod sodnik, nismo bili pijani; mi ne pijemo sploh alkohola ampak edino mleko!"

Sodnik: "Zakaj ste torej razgrajali?"

Obtožene: "To je bila agitacija za naše društvo, češ, ljudje naj vidijo, da se tudi brez alkoholne pijače da dobro razgrajati!"

Zadovoljen

Sodnik: "Sodišče te je obsojilo na štiri leta težke ječe. Ali se pritožuješ?"

Obsojenec: "Čemu neki? Vesel sem, da štiri leta ne bom videl ne sodnika, ne orožnika."

Tolažba

Stara žena je svojega izpovednika vedno nadlegovala, ali bo zveličana ali ne. Izpovednik jo je poizkušal umiriti tako in drugače, pa zastoj. Naposled ga mine potrpežljivost. Ko ga je žena nekega dne zopet nadlegovala s svojim vprašanjem in je bilo vse poučevanje zastoj, ji je dejal izpovednik: "Odpri usta!" Ko ženica usta odpre in izpovednik v njenih čeljustih ne vidi nobenega zobu, ji reče: "Gotovo prideš v nebesa: zakaj v peku je jok in škripanje z zobmi, ti pa nimaš nobenega zobu!"

Plačilo za grehe

Izpovednik je hotel kmetiškemu dekletu prav živo predočiti velikost njenih grehov. Zato reče: "Kaj meniš, kaj si zaslužila za svoje grehe?" — Naglo odgovori dekle: "Častiti gospod! Ničesar ne zahtevam za nje!"

Dober zaslužek

Trgovec Trakar se je bahal v krčmi, da dobi njegova hči 30.000 kron dote.

K Trgovec obišči tajnik, gre k Trakarju ter reče: "Gospod Trakar, za izvrstno kupčijo. vem. 15.000 kron si lahko zaslužite!"

"Kakšna je ta kupčija?" vpraša Trakar.

"Vi ste namenjeni dati svoji hčeri 30.000 kron dote?" pravi obiščni tajnik.

"Da!" odgovori Trakar.

"Jaz jo vzamem, če ji daste le 15.000 kron!" reče tajnik, "prislužite si torej lep denar!"

Temeljiti pouk

"Janez!" reče trgovec vajencu, "to leto napovemo konkurz! Ostanj še tako dolgo pri nas, da se pridiš tudi temu!"

Iznajdljivi posestnik cirkusa

V nekem mestu se je nastanil cirkus, toda kljub veliki reklamni ravnatelj ni mogel spraviti v cirkus ljudi. Tedaj mu je prišla pametna misel.

Na cirkus je pritril velikanski plakat z napisom: "Vstop prost!" Ljudje so kar drli v cirkus in navdušeno ploskali pri posameznih točkah. Ko so pa odhajali, so videli, da jih je lastnik cirkusa dobro potegnil. Ob izhodu so bili nabiti plakati:

"Kdor hoče zapustiti cirkus, mora plačati štirideset vinarjev!"

Da bi si pa gledalci ne premislili, so stali ob izhodu tudi krepki borilci, ki so jim gledalci prej ploskali; pripravljeni so bili, da zgrabijo vsakega za vrat, ki ne bi maral plačati.

STARO IN NOVO

(Pismo iz Pariza)

(Nadaljevanja in konec)

Pariški delavci so po ulicah demonstrirali proti reakciji, ki je tako nezasišano žalila njihovega sindikalnega prvaka. Delavske demonstracije in odločni protesti demokratičnih organizacij so napravili konec praksi izvrševanja obsodb, ki so jih izrekla petainovska sodišča.

Mnogo manj prizadevnosti kažejo sodni organi, kadar gre za prebivalce razkošnih vil v okolici parka Monceau in tihih cest v bližini Elizejskih polj. V teh aristokratskih okrajih so se vgnezdili bankirji in lastniki trustov, ki so pomagali okupatorjem in izdajalci nacionalne interese dežele. Tu lahko srečate tudi bankirje, ki so financirali graditve nemških utrd — gradile so jih gradbene družbe Bordeaux — lastnika železnar Lotaringije, ki so jih odstopili leta 1942 Goeringu, in direktorje zavarovalnih družb, ki so posodile okupatorjem več deset milijard frankov.

Slovečih "dve sto družin" je ostalo nezakazanih, obdržale so celo dobičke, ki so jih spravile od dobav hitlerjevski vojski. Po računih demokratičnih organizacij so izdajalski podjetniki v štirih letih zaslužili okrog 800 milijard frankov. Kakor vemo, je bila v programu Nacionalnega sveta odpora, ki se mu je formalno pridružila večina političnih strank, zahteva po zaplembi teh dobičkov. Ne glede na to pa je bilo v dveh letih odtujenih v korist državne blagajne komaj 20 milijard frankov.

Tako je "dvesto družin" obdržalo široke možnosti vplivanja na politično življenje dežele. Te družine bogato podpirajo z denarnim reakcionarnim tisk in varčujejo s sredstvi za ustanavljanje novih protidemokratičnih strank.

Po veljavnem zakonu lahko izdajajo časopise in revije samo osebe, ki so se udeleževale borbe proti nemškemu okupatorjem. Toda polovico reakcionarnih prestolinskih listov, ki se specializirajo na hujškanje proti demokratičnim organizacijam, izdajajo ljudje, ki ne ustrezajo tej zahtevi zakona.

V odgovor na vprašanja poslancev o vzrokih kršitve zakonov je bivši minister za informacije. Po čudnem naključju so ki Narodno republikanskega gibanja, izjavil, da je bilo "v interesu demokracije" nujno potrebno napraviti neke izjeme za "nekaj intelektualnih družin Francije." Po čudnem naključju so vse te "intelektualne družine" iz vrst tistih, ki jih vzdržuje "dve sto družin" finančne oligarhije.

V zadnjih dveh letih je bilo v Franciji ustanovljenih 18 novih desničarskih strank, ki jih trusi in banke izdatno podpirajo z denarjem. Vse te stranke, izjemši Republikansko stranko svobode (PRL) so životarile komaj nekaj mesecev, potem so pa razpadle. Republikanski stranki svobode, ki so jo ustanovili magnati Vendela, gmotno izdatno podpirajo pariški trusti in banke.

Velikansko aktivnost razvija reakcija med volivnimi kampi. Z lažno agitacijo poskušajo odtrgati od demokratičnih strank del njihovih volivcev.

Levičarski tisk je poročal, da so bile v Parizu, Lyonu, Bordeauxu in drugih velikih mestih pred volitvami ustanovljene "črne blagajne" za financiranje volivne kampanje desničarskih strank. Trusti in banke pripravljajo navadno pred volitvami v ta namen dokaj velike vsote. Volivna kampanja desničarskih strank v maju-juniju 1946 jih je veljala po računih demokratičnega tiska pol milijarde frankov.

Lyonski električni trusti so nekaj časa financirali ostanke

delarocovske stranke, zbrane lani pod novo firmo — Republikanske in socialne stranke francoskega pomirjenja. Toda tej stranki se ni posrečilo niti da bi pridobila nove člane, niti poslanska mesta v parlamentu. Zato so stavili na druge desničarske stranke. Isti trusti so pozneje bogato financirali volivno kampanjo desničarsko-radikalnih skupin, pa tudi PRL.

Kandidati desničarskih strank si pomagajo z najrazličnejšimi triki, da bi povečali število svojih predvolivnih govorov. Tako je napovedoval eden izmed kandidatov stranke radikalnih socialistov, bivši minister za narodno gospodarstvo v zadnji predvolni vladi Patenotre istočasno po predvolivnih sestankov.

Na enem izmed njih je govoril Patenotre sam, na drugih pa so volivci poslušali njegov govor z gramofonske plošče. Tako je Patenotre zvičajno priredil malone dve sto predvolivnih sestankov. Sicer pa mu je to malo pomagalo, kajti na volitvah ni dobil potrebnega števila glasov.

Drugi kandidat iste stranke Daladier, ki ni riskiral nastopa na velikih mitingih, je zbiral svoje volivce v vaških avtomatičnih bifejih departmanta Vaucluse. Prizadeval si je pridobiti simpatije volivcev s tem, da so lahko na njegov račun popili priljubljenih francoskih aperitivov, kolikor so hoteli.

V povojni praksi desničarskih strank je široko razširjen pojem "klientele." S to trgovsko besedo so označeni — volivci. Prvak desničarske stranke redko pravi v pogovoru: "Za nas je glasovalo več volivcev." Navadno pravi: "Naša klientela se je povečala." Število klientele opredeljuje politično težo te ali one desničarske stranke.

Desničarski tabor na široko izkorišča mehaniko buržoazne demokracije, ki omogoča pačenje in kršitev jasno izražene volje ljudstva. V Parizu, kjer je vsak tretji volivec glasoval za komuniste, je bil izvoljen za župana socialist Le Troquer, kar je bila posledica dogovora med ostalimi frakcijami, čeprav je zavzela socialistična stranka na občinskih volitvah šele tretje mesto.

Po parlamentarni tradiciji dobi po volitvah mandat za sestavo vlade stranka, ki je na volitvah zmagala. Toda po volitvah v novembru, ko je zavzela prvo mesto Komunistična partija, ji ni bila dana možnost, da bi izkoristila to pravico. Tako kršitev ljudske volje je privedla do novega podaljšanja začasnega režima — do sestave vlade Leona Bluma za pet tednov, sestavljene iz zastopnikov samo ene socialistične stranke, ki doživlja, mimogrede rečeno, en volivni poraz za drugim.

Ves francoski desničarski tabor goji zdaj misel o ustanovitvi velike "centralistične" stranke laburističnega kova, ki bi združila socialiste, katoličane in radikale. Desničarski listi "Monde", "Figaro" in "Epoque" izražajo upanje, da bi ustanovitev take stranke "enkrat za vselej rešila problem parlamentarne vladne večine," to se pravi omogočila bi odstraniti komuniste od vladne delavnosti. Treznjeji listi pa pišejo o težavah uresničenja tega naklepa in poudarjajo, da uživa Komunistična partija podporo večine delavskega razreda in da ima velik vpliv v vseh drugih demokratičnih slojih prebivalstva.

V ostri borbi med silami reakcije nastaja povojni politični red Francije. Preizkušnje hitlerjevske okupacije niso ostale brez sledu. V borbi proti okupatorjem za zrasle in se okrepile demokratične organizacije, ki jih ljudstvo podpira. Te organizacije so postale važen faktor francoskega političnega življenja.

ki ga ni več mogoče nezakazano ignorirati ali celo zapostavljati. Te organizacije so po pravici zavzele vodilno mesto v deželi.

Komunistična partija, ki jo podpirajo sindikati, Zveza francoskih žen in občedemokratična organizacija "Fronte National," si zdaj z velikimi naporii prizadeva spraviti deželo iz nevarnega stanja ekonomskega razsula, kamor so jo pahnilo katastrofalna leta 1940, leta okupacije, potem pa še sabotaža notranje reakcije. Na predlog demokratičnih organizacij se v Franciji uveljavlja progresivna politika nacionalizacije najvažnejših panog industrije.

Obnovljena je že premogovna industrija, ki je zdaj podržavljena. Premagujejo velike gmotne težave so francoski železničarji z nadurnim delom popravili 5.000 lokomotiv. S tem je bil storjen važen začetek v obnovi državnega železnicega prometa. Obnovo metalurgije pa zavirajo sabotaže tovarnarjev kakor tudi stališče angleških magnatov, ki nočejo Franciji prodajati koksa.

Ves demokratični svet spremlja s polnim razumevanjem in velikimi simpatijami napore demokratične Francije. Progresivna javnost vseh dežel iskreno želi francoskemu narodu slavno bodočnost, ki bi bila vredna njegove velike preteklosti.

"Novoje vreme."

Pismo iz Trsta

Mr. John Renko, zastopnik našega lista, je dobil pismo od svojega brata Matija, v katerem so opisane razmere v Trstu. Priobčamo izčrpe iz tega pisma.

"Upamo, da bo huda zima, ki je trajala tako dolgo, končno prenehala. Ljudstvo je trpelo od mraza, drva so bila mokra in so surova stala po 10 lir kilo, oglje pa 30 lir. S tako draginjo se ne more izhajati, ker tista plača, ki jo delavci dobijo, od daleč ne odgovarja dohodkom tistih, ki lahko tudi sedaj živijo kot v vojnem času. Na lahek način služijo denar na črni borzi in živijo na račun malega delavca.

"Ljudstvo tu je razočarano ker nihče ni pričakoval takšnih dobrot in razmer od Angležev in Amerikancev, ki vedno poudarjajo in se sklicujejo na pravico in demokracijo. Ljudstvo vidi, kako izpolnjujejo obljube, ki so jih dali tistim, ki so se z njimi borili proti skupnemu sovražniku — fašizmu. Naše ljudstvo je pošteno šlo v boj za našo zemljo, in pravico, katero so ji obljubili zavezniki takrat ko so jih potrebovali.

"Kaj pa sedaj? Četniki, ustaši in fašisti se sprehajajo pa tržaških ulicah in tisti fašistični ubijalci nedolžnih ljudi dobijo le blage kazni, da se ljudje kar zgražajo nad takšnimi sodniki. Medtem pa naše ljudi, ki zahtevajo svoje pravice, mečejo v zapore in v več primerih postopajo z njimi kot so postopali pred tem fašisti. Kje so obljube, ki so nam jih dali? Ko je prišla v naše kraje komisija, da določi meje, ni videla naših vasi v zastavah in slišala glas ljudstva, glas njihove volje, ki je dovolj jasno povedal, kam hočejo pripadati. Gospodje so naredili kar po svoje in ljudstvo je še enkrat ostalo opeharjeno za vse tisto, za kar se je borilo. Da bi Ti samo videl kako so ljudje razburjeni! Imamo še edino upanje, da bodo kmalu odšli nazaj od kjer so prišli. Ljudstvo si jih bo dobro zapomnilo in bo nadaljevalo svojo borbo, dokler ne pride do svojih pravic, da lahko prostovoljno odloča kam hoče pripadati. Lepe pozdrave vsem skupaj.

"Matija Renko."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

WALLACE URGIRA, DA SE PODRŽAVI PREMOGOVNIKE

V svojem govoru je okrcal John L. Lewisa; upa, da bo Stassen imenovan za predsedniškega kandidata

MINNEAPOLIS, 12. maja — Henry A. Wallace je danes izjavil, da je "zadnji čas, da se podržavi premogovno industrijo in jo postavi pod neko vrsto avtoritete za premog."

Bivši predsednik je rekel, da so potrebe za premogom v svetu tako velike, da se ne bi smelo dovoliti, da nepopustljivost lastnikov in trgovlavlja volja John L. Lewisa povzroča trpljenje in paralizo, ki bo povzročena s premogovno stavko.

Svoj govor je Wallace imel pred farmerji, člani demokratsko-farmerske stranke. Delavstvo ime pravico, da se organizira

Wallace je povedal, da so farmerji upravičeni na moralno, legalno in ekonomsko enakopravnost z industrijo.

"Delavstvo je upravičeno do te enakopravnosti. Delavstvo ima pravico pogajanja na industrijsko široki podlagi, če ima business pravico, da se organizira na isti podlagi. Ko to pravim, ne mislim s tem povedati, da zagovarjam premogovno stavko prihodnjega julija."

"Mi ne moremo rešiti naše domače ekonomske probleme s tem, da kaznujemo naš svobodni delavski pokret," je rekel Wallace in zastavil vprašanje: "Ali bo mogel senator Joe Ball izkoristiti trgovlavlja lastnikov premogovnikov in John L. Lewisa kot opravičilo za pohabljanje moči vsega delavstva pri pogajanjih?"

"Ti ljudje so dosti dolgo bili nadlega naši državni ekonomiji. Premog pomeni tako mnogo življenjske krvi sveta, da delavstvo in poljedelstvo ne morejo trpeti nepravil, ki se tako često pojavljajo v premogovni industriji."

Ponovno svari pred "Trumanovo doktrino"

Wallace je kritiziral predlog predsednika Trumana za 400-milijonsko posojilo Grčiji in Turčiji. Rekel je, da bo ta politika, če se jo bo prakticiralo v Franciji, Angliji ter državah, ki se nahajajo na mejah Sovjetske zveze, vrgla svet v depresijo, kaos in končno v revolucijo in vojno.

V eni svoji prejšnji izjavi ob priliki banketa lige neodvisnih volivcev je Wallace izjavil, da upa, da bodo republikanci imenovali Harolda E. Stassena za predsedniškega kandidata v letu 1948, ker bi celo z republikanskim predsednikom "prevladalo liberalno stališče."

MINNEAPOLIS, 13. maja — Henry A. Wallace je danes izjavil, da je gonja proti komunistom v državi sramota in da bi se s komunisti moralo postopati kot s "človeškimi bitji," ne pa kot s "ljudmi, katere je treba vreči v zapor." Rekel je, da ima v Evropi zdravo politično podnebje, kjer je vse postavljeno ven na odprto, in da bi tako moralo biti tudi tu.

Na časnikarski konferenci je

FRANCOVA ŠPANJA JE TUDI "ZAVEZNIK!"

PARIZ, 9. maja (O.N.A.) — To so Francozi bili presenečeni, ko je španska ambasada v Parizu razobesila celo vrsto — zavezniških zastav! Ostale ambasade zavezniškov so ob priliki proslave "V-dneva", ki se bo vršila 11. maja, razobesile poleg svojih nacionalnih zastav tudi zastave zavezniškov.

Do sedaj so Francozi bili trdno prepričani, da je Španija fašističnega diktatorja Franca bila na strani osi, ne pa na strani zavezniškov.

Podzemski atomski laboratoriji bodo zgrajeni v Ohio

Laboratoriji se bodo delno nahajali pod zemljo

DAYTON, O., 13. maja. — V bližini Miamisburga se bo zgradilo Monsanto Chemical Co. tovarno, ki se bo delno nahajala pod zemljo in bo baje eden od najbolj važnih centrov za atomsko raziskovanja v Zedinjenih državah.

Skupno izjavo glede graditve tega laboratorija sta podala dr. Carroll A. Hochwalt, direktor Monsanto Central Research Laboratories in distriktni manager za atomsko poverjenišvo v Daytonu Kenneth A. Dunbar. Izjave so bile podane na zahtevano uradnikov Miamisburga, katere so vznemirjeni prebivalci nadlegovali z raznimi vprašanji.

Konstrukcije so se pričele graditi že preteklega septembra in bodo končane v začetku leta 1948.

GRSKI MONARHISTI ZA IZOBČENJE KOMUNISTOV

ATENE, 12. maja — Grupa monarhističnih poslancev je danes v parlamentu zahtevala, da se grški komunistični stranki odvzame legalnost. Predlog monarhistov je postavljen na dnevni red seje, ki se bo vršila v četrtek.

Predlog za prepoved komunistične stranke je podan istočasno z objavo vojnih oblasti, da se je "pričela druga faza ofenzive proti gerilcem v severni Grčiji."

Začetna faza te ofenzive je uradno označena za "uspešno."

MORILKA UŠLA IZ NORISNICE

PHOENIX, Ariz., 13. maja — Winnie Ruth Judd, ki je bila leta 1931 zaradi umora dveh žensk poslana v arizonsko državno blaznico, je ušla iz bolnice, in sicer že tretjič v teku osmih let.

Za pobeglo morilko je bila takoj poslana policija, ki je celo noč brez uspeha preiskovala vse oddelke bolnišnice in okolice. (Poslednje radio poročilo pravi, da so morilko, ki je bila znana pod imenom "plava tigrinja," ulovili.)

MEHIKA DOBILA 100 MILIJONOV POSOJILA

WASHINGTON, 13. maja. — Mehška vlada je danes podpisala z ameriško eksportno-importno banko pogodbo za posojilo od \$100.000.000.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players

Vse delo jamčeno

Vse ladjedelnice v državi bodo tekmovalje med seboj
Delovni kolektiv "Jadranskih ladjedelnice" v Splitu, ki je dosegel doslej najboljše uspehe v tekmovalju ladjedelnicega in pristaniškega delavstva, je povabil na tekmovalje delavce ladjedelnice na Reki, v Kraljevići, Tivtu in Čukarici.

Pred dnevi se je stvar do neke mere razčistila. Cela vrsta prošelj se je znašala na finančni intendanci za protestantsko cerkvijo, kjer je urad za poravnavo vojne škode. In mesto da bi jih od tam poslali uradu za poravnavo škode, ki jo je povzročila anglo-ameriška vojska po vojni, v zadnjih 19 mesecih, so jih po nemarnosti ali iz zle namere založili. Skrajni čas je, da oblasti stvar uredi in finančno intendanco pripravijo do tega, da odda te prošnje omenjenemu uradu (ULDEM) na trgu ex Impero 7-1.

LEARN TO DANCE \$1.50 OR \$2.00
Don't sit on the sidelines because you can't afford to learn how to dance. Now is your chance. Due to our low overhead, our rates are within the reach of all. You pay for lessons and not high expenses. Beginners or advanced, young or old, learn the Waltz, Fox Trot, Jitterbug, Rhumba, Tango, Tap, etc. Weekly dance given for students only to learn to lead or follow correctly. Enroll today and dance tomorrow.
WANTED
Fifty children, 3 years and up, also adults to be trained for radio and stage dancing. New classes or private lessons are now forming in tap, toe, ballet, acrobatic and ballroom dancing. If they show talent for the art they will have the opportunity of performing on radio and stage. Dancing develops health, culture, character and poise—very often leads to money and success. Mothers, give your child this opportunity. Let us develop their talent. To derive full benefit from classes, phone today.
Call EX 6212 for Appointment
JORDAN STUDIO, 5927 Euclid

Farmer's Poultry NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE
ŽIVE IN OČIŠČENE — DOBITE VEDNO PRI NAS
CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA
4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
5502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: Ivanhoe 3118

STEVE F. PIRNAT
6516 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 3500
Cleveland 3, Ohio
POSILJA DENARNA NAROČILA, v evropske države; vse pošiljke so jamčene.
PRODAJA ZABOJE, za obleko in jestvine, sprejema pakete, ter vse potrebno uredi za odposlati v stari kraj.
VRŠI URADNE NOTARSKES POSLE, ter za točno in vpljudno postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad.
STEVE F. PIRNAT

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NASEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA
JOHN GORNIK
ki je zdihnil svojo dušo dne 14. maja, 1946, ob 6:00 zvečer na S. D. Z. konvenciji v Lorain, Ohio. Zapustil je svoj dom in svoje drage, nič sluteč, če pride še nazaj.
Ko Ave Maria zvonilo je, Na grobu zelena trava raste, ti si se slovo jemal; zalivamo jo s solzo, vse skrbi si drugim izročil, tvoja duša pa raj uživa, ki tebi niso bile več mar. pri Bogu, vsemogočnemu.
Ko Bog te je poklical, Vse prehitro je minulo, račun si mu oddal, življenje tvoje je za nas, in dal ti je plačilo, vsi smo te zvesto ljubili, ki Sam ti ga je izbral, da popisati se ne da.
Trudno truplo položili, Hiša naša je tiha, prazna, v globoko tiho jamico, ki nišni vrnil se nazaj; na rahlo so ga zagrebili, tako je božja volja bila, ki na božji klic vstalo bo, da ti si tam ostal.
Dragi oče in soprog, Težka res je bila ločitev, le sveta vera nas reši, da združimo se nad zvezdami.
Zalujoči ostali:
SOPROGA IN DRUŽINA
Cleveland, Ohio, 14. maja, 1947.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Jamnica je prestrašeno umolknila. Udarci, ki ga je dobila, je bil presilen, da bi ga bilo mogoče olajšati s kričanjem in ihtenjem. Pred njenimi očmi se je rogala velika spaka, ki se je imenovala agrarna reforma. Najprej so prodali les, potem so prodali še svet. Sanje, katerih je bila Jamnica zadnje leto preporna, so se razblinjele, namesto njih pa sta se selila vanjo trpkost in srd. Jamnica je klela, Dvornik, Munk, Pernjak, Mudaf in tisti kmetje, ki so veljali za jamniške voditelje, so kakor pijani hodili naokrog. Kaj takega niso pričakovali, čeprav so zadnja leta tudi oni postali že zelo nezaupljivi in neodločni. Zdelo se jim je, kakor bi jih ljudje na odločujočih mestih imeli za norce. Tega ni bilo mogoče več mirno prenašati. Odkar so v Jamnico prihajali razni kmetijski, zadružni in podobni poročevalci, ni bilo med njimi niti enega, ki bi jim ne bil trobil o zboljanju živinoreje, o pašništvu in podobnih rečeh. Zdalj pa, ko je bilo treba nekaj storiti za zboljanje vsega tega in ko je bila dana priložnost, ki se morebiti v tisoč letih ne bo ponovila, je neka sila pašnike za slepo ceno prodala kapitalistu Obertavcu. Celo goro je dobil za nekaj sto tisoč dinarjev. Spremenilo se je samo ime posestnika, drugega nič.

Jamnica se je zaklela kakor en mož:

"Tega vam pe ne bomo nikdar pozabili..."

In župnik Virej se je spet zaprl v svoj hladni, mokrotni farovž...

Na zadnji nedeljo pred adventom je bilo po maši pri Lukaču kakor navadno polno ljudi. Zunanaj je bil oster veter in obleke, ki so jih Jamničani imeli na sebi, so le slabo branile pred mrazom. Zato se je vse zateklo k Lukaču, da se ogreje s krožnikom juhe ali s frakljem žganja. Kakor je vse kazalo, je bila to leto zima zelo zgodaj pred durmi.

Med zadnjimi sta vstopila Kovsov Tinej iz Drajne in delavec Ropas iz Dobrij. Ker ju pri maši nihče ni videl, je bil njun prihod malo čuden.

"Kaj pa je vaju prineslo?" so se čudili ljudje.

"Opravki!" sta odgovorila moža nekoliko skrivnostno in gledala po sobi, kam bi se usedla. Potem sta našlo prostor pri mizi, kjer je sedel stari Sečnjak z nekaterimi sosedi. Kmalu se je pokazalo, da sta morala biti s Sečnjakom zmenjena, kajti takoj so se zatopili v polglasen skrivnostni pogovor. Ni preteklo dolgo, ko je Kovsov Tinej potegnil iz žepa polo papirja in jo razgrnil po mizi.

"Lukač, prinesi črnilo in pero!" je zaklical Sečnjak.

Lukač je takoj postregel in Sečnjak se je podpisal na papir. "Na koga se bomo pa še obrnili?" je vprašal Kovsov Tinej.

"Počakaj, da se ljudje malo ogrejejo," je odvrnil Sečnjak. Delavca sta se ozirala po sobi, kakor da bi iskala ljudi, s

Zaradi selitve

se mora prodati studio couch, posteljo za dve osebi, springin modroc ter omaro z predali za spalno sobo. Vse je čisto in v dobrem stanju. Poizve se na 15919 Whitcomb Rd., severno od St. Clair Ave.

Prodaja se hiša

za 2 družini; 4 sobe v vsakemu stanovanju; ena soba v podstrešju. Lep vrt. Ogledate si jo lahko vsak dan na 384 E. 163 St. Prodaja lastnik.

se je pri svoji mizi naenkrat dvignil Dvornik, se s počasnimi koraki približal njihovi mizi in rekel:

"Ali se tudi jaz lahko podpisem?"

"Ti...?" so se hkrati zavzele Tinej, Ropas in Sečnjak.

Izjava je bila res malo čudna; Dvornik je bil lastnik velikega, lepega posestva, drugega največjega v Jamnici. Bil je znan kot zaupnik in krajevni voditelj domače stranke; bil je včasih župan, vodil je razne organizacije in ustanove, ki so bile del obstoječega reda, zgrajenega na nepregledni vrsti takih tvorb. Zadnje čase se je sicer veliko spremenilo; marsikateri bivši zagrizeni strankarji so postali mehkejši ter so iskali raznih izhodov iz zagate, kamor jih je potisnil razvoj. Dvornik se je zadnja leta, polna političnih in gospodarskih neuspehov ter bridkih razočaranj, obrnil precej na levo. Kljub temu pa delavca kaj takega od Dvornika

nista nikoli pričakovala. "Kaj, ali mi ne zaupate?" je skoraj užaljeno vprašal Dvornik.

"Ne, ne — tu ne gre za zaupanje, toda saj sam veš," je hitel odgovarjati Tinej. Glas se mu je tresel in od zadrege ni mogel dalje.

Medtem pa je Ropas že porinil papir pred Dvornika in mu izročil pero. Dvornik se je podpisal, preden pa je šel od mize, je vrgel nanjo dva kovača, rekoč:

"To je pa za Ahacovo družino..."

S tem je bil led, ki sta se ga Tinej in Ropas še bala, mahoma prebit in od vseh strani so se dvigali gostje in klicali proti mizi:

(Dalje prihodnjic)

KLERKINJA ZA PISARNO
Splošno pisarniško delo, stroje-pisje in malo "dictation". Izurjenost ni potrebna. Dobra prilika za mlado dekle. Plača od ure, stalno delo. Pišite na
Box 335, c/o Enakopravnost
6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

ASTOR THEATRE — 8405 Hough Ave.

Vstopnina za predstavo, trajajočo 2 1/2 uri samo 35c, vključivši vseh daykov; za otroke 10c
Gledališče je dobro preučeno in moderno urejeno z udobnimi sedeži. Slike so vedno najnovejše.

GENERAL ATHLETIC REPAIR CO.

1491 EAST 55th STREET

Prodajamo "footballs," "basketballs," itd.

Tudi fine usnjene delovne čevlje po 3.85 par
IMAMO VSAKOVRSNE ŽOGE EN 7497

ZIDARJI ZA JEKLARNO

Iščemo ZIDARJE, ki so izurjeni dela v jeklarni.
Delo je na razpolago v tovarnah na zapadni obali.

SLOVENC

Vam pomagamo najti dom za vašo družino. Prijetno ozračje skozi celo leto. Če mislite, da bi vam ugajalo delo in življenje v Californiji, pišite mi na BOX 245, c/o Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in bom z veseljem posvetil čas, da se z vami pogovorim o vseh podrobnostih, o plači, delovnih razmerah, transportaciji in jakojšnje zaposlitve. Pišite sedaj.

FORMALNA OTVORITEV

OLD OXFORD TAVERN

SE BO VRŠILA

V PETEK IN SOBOTO

16. in 17. maja

NA 1014 EAST 63rd STREET

Za to priliko se bo serviralo fino ribjo pečenko v petek večer in kokošjo večerjo (pohane piščance) in druge dobrote v soboto.

V zabavo vsem posetnikom bodo igrali najboljši godci in naša postrežba v vseh ozirih, najsibo z prigrizkom, vinom, pivom ali žganjem bo prvovrstna.

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem za obilen posej.

Vabita lastnika

Anthony J. Perušek in Edward Sešek

Razno

GOSTILNA

naprodaj na zapadni strani mesta. Je dobrodoči prostor s stalnim dohodkom ter že dolgo časa obstoja. Električna oprema, stanovanje, s poslojem ali brez; poleg Standard Proving Co.

5806 Clark Ave.

Prodaja se po lahkih pogojih.

SPLOŠNO KONTRAKTNO DELO

MODERNIZIRANJE

SIDING

STREHE

MONTERSKO

ZLEBOVI

Točna in prvovrstna postrežba

MILES CONSTRUCTION

COMPANY

712 LAKEVIEW RD.

LI 2770 — EX 0760

VAŽNO NAZNAVANJE

DELNIČARJEM

Tem potom se uradno pozivlja na DELNIŠKO SEJO slovenske THE NORTH AMERICAN BANK CO., katera se bo vršila v ČETRTEK 15. MAJA v spodnji dvorani SND na 6417 St. Clair Ave., ob 8. uri zvečer.

V ta namen so bila poslana pisma z razlogom in PROXY (pooblastilo) vsem delničarjem in delničarkam, da če bi se kdo ne mogel udeležiti seje, se lahko poslužijo PROXY.

Vse to je urejeno v smislu bančne uprave, da ima vsak delničar ali delničarka priliko, da se izrazi za ali proti.

LASTNIK PRODA

hišo za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 zgorej; dve garaži, cementni dovoz; lota 40x135. V zelo dobrem stanju. Nahaža se v slovenski naselbini. Zamenja se tudi za eno-družinsko hišo. Pokličite KE 1988.

RADI ODHODA IZ MESTA

prodaja lastnik grocerijo

in mesnico v Euclidu.

Za dogovor pokličite

MATT F. INTIHAR

630 E. 222 St. — IV 2644

SLOVENSKI PAR

ki želi živeti na deželi, dobi stanovanje v bližini Clevelanda. Delo lahko dobi v tamkajšnji naselbini; mora znati voziti avto. Naslov se poizve v uradu tega lista.

BANCO DECORATING

PREPROGE IN POHIŠTVO

SČISTIMO IN UMIJEMO

NA VAŠEMU DOMU

Prosti proračuni

BO 0347

Zakrajsek Funeral

Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Tel: ENdicott 3113

Dela za moške

AVTO MEHANIČ

DODGE—PLYMOUTH

Moderna in dobro razsvetljena popravilnica. Tedenska plača jamčena. Počitnice s plačo.

CANNING & CLANCEY INC.

14401 Euclid Ave.,

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

GL 5300

Dela za moške

Langston Slitter operator

PLAČA OD URE

Union Paper & Twine Co.

Zglasite se na

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.

2344 Canal Rd.